

Fig. 1. Kapel på Vestre kirkegård, opført 1935, set fra nordøst (s. 483). HW fot. 1999. - *Leichenhalle auf dem Westfriedhof, Nordostansicht.*

KIRKEGÅRDE

VESTRE KIRKEGÅRD syd for Vestergade er anlagt ved privat foranstaltning 1872. Den kaldtes oprindelig Assistenskirkegården, idet den tjente som aflastning af kirkegården omkring Herning gamle ÷kirke, hvor der foretoges begravelser indtil kirkens nedbrydning 1887 (jfr. s. 468). I daglig tale benævntes den dog snart Herning kirkegård, et navn den beholdt til indvielsen af Nordre kirkegård 1969. Kirkegårdens ældste afsnit, det nordøstre (A), støder umiddel-

bart op til Vestre anlæg, som 1867 var etableret som planteskole under Hedeselskabet og 1894 blev omdannet til kommunal park. Kirkegården er udvidet mod syd og vest adskillige gange: 1915, 1924, 1946 og senest 1962.

Kapellet (fig. 1 og 5) ved Vestergade er opført 1935 efter tegninger af arkitekterne Chr. Øhlenschläger Christiansen og H. C. Povelsen. Det er et langhus med indgang gennem østgavlen og lave sidefløje ved vestenden. Bygningen

Fig. 2. Parti fra Nordre kirkegård, anlagt som skovkirkegård 1969 (s. 485). NJP fot. 1999. - *Partie vom Nordfriedhof, angelegt als Waldfriedhof.*

Fig. 3. Kirkegårdsmonument nr. 1, o. 1950 (s. 485) for familien Vestergaard Jensen, omkommet ved en trafikulykke 1949. Messingrelief med fremstilling af paradisvejen. Vestre kirkegård. HW fot. 1999. - *Friedhofsmonument, um 1950, für die bei einem Verkehrsunfall 1949 ums Leben gekommene Familie Vestergaard Nielsen. Messingrelief mit Darstellung des Wegs ins Paradies.*

er opført af gule mursten, og det svejfede tegltag rejser sig over kraftige gesimser. Østgavlen, med teglhængte stræbepiller ved siderne, indeholder en retkantet dør, som er anbragt i en spidsbuet og falset blænding. I gavltrekanter herover er et rundvindue, mens selve kapelrummet belyses af høje spidsbuede og falsede vinduer. Midt på tagrygningen rejser sig en ottekantet, kobberklædt *tagrytter*, hvis slanke spir krones af en kugle og et kors. I kapellet står et *orgel* fra 1888 med 12 stemmer, to manualer og pedal, bygget af A. H. Busch & Sønner, senere ombygget. Anskaffet til kapellet 1949; stod tidligere i Herning kirke (jfr. s. 439). På pulpitur i øst.

I kapellets tagrytter hænger en *klokke* fra 1450-1500, tvnm. 62 cm. Den har fire profillister om halsen og tre ved overgangen mellem legemet og slagringen; profilerede hanke. Klokken, der er ophængt i en ældre slyngbom af eg, har fællestræk med en gruppe på syv klokker, der

Fig. 4. Kapel på Nordre kirkegård, opført 1971, set fra nordvest (s. 486). NJP fot. 1999. - *Leichenhalle auf dem Nordfriedhof, erbaut 1971, Nordwestansicht.*

forekommer spredt over Nordjylland (Uldall, *Kirkeklokker* 132). Den er anskaffet til Herning $\dagger$ kirke (s. 480), efter hvis nedrivning klokken har været brugt i den nuværende kirke (jfr. s. 441), indtil den 1956 kom hertil.

Kapellet afløste et ældre $\dagger$ kapel i kirkegårdens nordøstre hjørne, en aflang bygning med rundbuede vinduer. Dette kapel var taget i brug nogle år før 1897, da det blev udvidet og indrettet med en særafdeling for afdøde med epidemiske sygdomme.

Kirkegårdsmonumenter. 1) (Fig. 3), o. 1950, over ægtefællerne Erik Jensen og Petra Vestergaard Jensen samt datteren Ebba Vestergaard Jensen, alle omkommet ved en trafikulykke 19. okt. 1949. Messingrelief, 135x150 cm, med fremstilling af mennesker i en have med frodige træer. I midten åbner en engel paradisdøren for to kvinder og en mand, idet den sidste rækker sin rive til en yngre mand, som sammen med drenge og piger passer og dyrker haven. Her-

under med udhævede versaler: »19 Okt. 1949, Far, Mor, Ebba«. Relieffet er på nordsiden signeret af støberen »Lauritz Rasmussen, København«. På gravsted i afdeling L.

2) 1998, over Gerda Klaris Søgaard, *15. aug. 1953, †20. dec. 1997. Rejst, sort granitblok med tagformet afslutning, 170x90 cm, udført af billedhuggeren Erik Heide. Stenen står med sin ru overflade, kun siderne er hugget plane. Over indskriftens fordybede versaler er fæstnet et kors af jern, støbt i en rå form med aftryk af sand. På gravsted i afdeling B.

NORDRE KIRKEGÅRD øst for Gullestrupvej er anlagt som en skovkirkegård og indviet 1969. Den blev til efter en nordisk idé-konkurrence 1964, der blev vundet af arkitekt Knud Joos og landskabsarkitekt Jørn Palle Schmidt. Kirkegården (fig. 2), som opdeles af brolagte stier og veje, har egetræer som gennemgående beplant-

ning i en bund af vinca. Efter en generation har træerne nået en betydelig størrelse, og en udtynding er indledt. Den tætte beplantning, der også omfatter bregner og efeu, fremtræder ved år 2000 med en for hedeegnen bemærkelsesværdig frodighed. Tilgrænsende afsnit, således et vestre, der benyttes til urnegravsteder, ligger hen i græs. En udvidelse mod øst, der er taget i brug 1999, er anlagt efter udkast af landskabsarkitekt Hans Jørgen Nielsen. Området er udlagt i græs med spredte egetræer og hække af bøg og taks. En *vandkunst* af granit er udført af billedhuggeren Jens Gudnason, 1998.

Kapellet (fig. 4) i kirkegårdens nordre del er opført 1971 efter tegning af arkitekterne Iver og Villy Brockstedt-Christensen og Finn Gaardboe. Det er bygget i røde mursten og består af en kubus, som hæver sig over lavere, tilsluttende bygninger. Et *orgel* af standardtype er

bygget 1973 af P. Bruhn & Søn, Årslev, og har fem stemmer, ét manual og pedal. Disposition: Manual: Gedakt 8' Principal 4' Rørfløjte 4' Oktav 2'; svelle (trinbetjente låger). Pedal: Subbas 16'. I nordvest.

En lang, skærmende mur forbinder kapellet med en *klokketabel* af beton og glas. Heri hænger en *klokke* fra 1973, tvm. 68 cm, med indskrifter i reliefversaler. Om halsen: »De Smithske. Eiisbouts gjorde mig år 1973 til Herning Nordre Kapel«, på legemet: »God er Herren / hans Miskundhed varer evindeligt / fra slægt til slægt hans trofasthed«.

Litteratur. Allan Leth Frandsen, *Byhistorie på kirkegården*. En lokalhistorisk vejviser til Vestre kirkegård, Herning. Herning u. å.

Redaktion ved Niels Jørgen Poulsen, Ebbe Nyborg (klokke) og Ole Olesen (orgel) 1999.

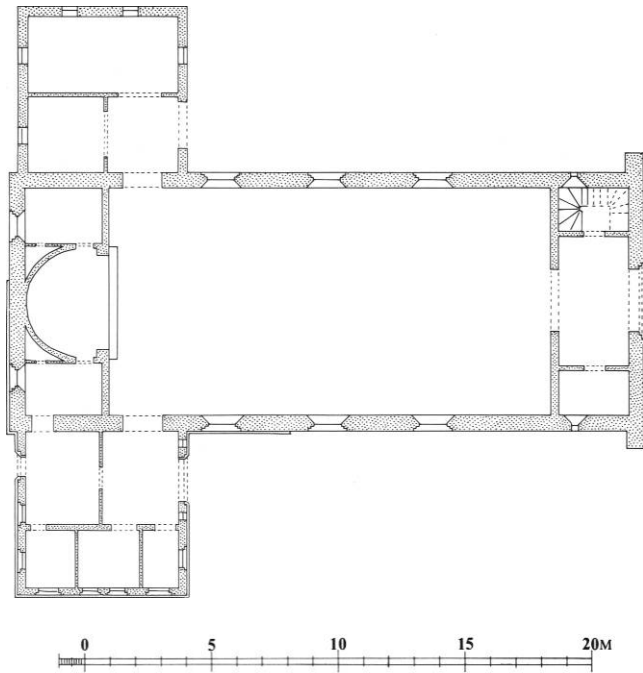

Fig. 5. Kapel på Vestre kirkegård. Plan 1:300. Efter opmåling af Søren Jensen 1993, tegnet af MN 2000. - *Leichenhalle auf dem Westfriedhof, Grundriss.*